SYLLABUS

एकाइ	विषयक्षेत्र	विषयवस्तु	कार्य घण्टा
१.	कम्पनी लेखाविधि	**१.१ कर्पोरेट अवधारणा** **१.१.१ कम्पनी** ▪ निजी कम्पनी र सार्वजनिक कम्पनी : अर्थ, विशेषता, निजी कम्पनी र सार्वजनिक कम्पनीबिच भिन्नता, कम्पनीका कागजातहरू (प्रबन्ध पत्र, नियमावली र विवरण)	६
		१.२ सेयरको लेखाविधि **१.२.१ कम्पनीको सेयरपुँजी** ▪ सेयरपुँजीको अर्थ, सेयरपुँजीको प्रकार (अधिकृत पुँजी, जारी पुँजी, आवेदित पुँजी, माग पुँजी, चुक्ता पुँजी) ▪ कम्पनीको सेयर : अर्थ, विशेषता, प्रकार (साधारण सेयर, पूर्वाधिकार सेयर) ▪ पूर्वाधिकार सेयरका किसिमः फिर्तायोग्य पूर्वाधिकार सेयर, फिर्ता अयोग्य पूर्वाधिकार सेयर, परिवर्तनशील पूर्वाधिकार सेयर, अपरिवर्तनीय साधारण सेयर, सहभागी पूर्वाधिकार सेयर, गैरसहभागी पूर्वाधिकार, सञ्चयी पूर्वाधिकार सेयर, असञ्चयी पूर्वाधिकार सेयर, साधारण सेयर र पूर्वाधिकार सेयरमा भिन्नता, नेपाल कम्पनी ऐनमा सेयर निष्कासनसम्बन्धी व्यवस्था ▪ सेयर निष्कासिन विधि तथा लेखाङ्कन : एकमुष्ट रूपमा सेयर निष्कासन, किस्ताबन्दी रूपमा सेयरको निष्कासन, सेयरको जफत, सेयरको पुनः निष्कासन, सेयरको न्यूनतम आवेदन, न्यून आवेदन र अधिकआवेदन (बढी आवेदित सेयर पुरै अस्वीकार, आवेदित सबै सेयरलाई समानुपातिक रूपमा बाँडफाँड, मिश्रित बाँडफाँड (अस्वीकार र समानुपातिक दुवै तरिका अपनाएर) ▪ नगदमा सेयर निष्कासन : अङ्कित मूल्यमा, प्रव्याजमा र छुटमा सेयर निष्कासन ▪ नगदबाहेक अन्यमा सेयर निष्कासन : अभिगोपन, सम्पत्ति खरिदबापत सेयर निष्कासन	८
		१.३ ऋणपत्रको लेखाविधि **१.३.१ ऋणपत्र** ▪ ऋणपत्रको अर्थ, विशेषता, महत्व र प्रकार (दर्ता ऋणपत्र बाहक, सुरक्षित ऋणपत्र, असुरक्षित ऋणपत्र, फिर्तायोग्य ऋणपत्र, फिर्ता अयोग्य ऋणपत्र, परिवर्तनशील ऋणपत्र अपरिवर्तनशील ऋणपत्र, प्रथम तथा द्वितीय ऋणपत्र) ▪ सेयर र ऋणपत्रबीच भिन्नता ▪ ऋणपत्र निष्कासन विधि तथा लेखाङ्कन : एकमुष्ट ऋणपत्र निष्कासन, विभिन्न सर्तमा नगद फिर्ता गर्ने गरी ऋणपत्रको निष्कासन, नगदबाहेक अन्यमा ऋणपत्र निष्कासन, बन्धकी सुरक्षणको रूपमा ऋणपत्रको निष्कासन, एकमुष्ट नगद भुक्तानी तथा सेयरमा रुपान्तरणद्वारा ऋणपत्र फिर्ता	५
२	कम्पनी वित्तीय विवरण	**२.१ कर्पोरेट वित्तीय विवरण** **२.१.१ वित्तीय विवरणको तयारी** ▪ वित्तीय विवरणको अर्थ ▪ परम्परागत विधिका आधारमा कम्पनीको वित्तीय विवरणको तयारी (व्यापार हिसाब खाता, नाफा नोक्सान हिसाब खाता, नाफा नोक्सान बाँडफाँड हिसाब खाता, वासलात) ▪ समायोजनसहित र समायोजनरहित नेपाल लेखामान, नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान र संस्थागत कम्पनी ऐनअनुसार आधुनिक विधिका आधारमा कम्पनीको वित्तीय विवरणको तयारी (आय विवरण, सञ्चित आय विवरण, वासलात, समायोजनसहित र समायोजनरहित व्यापार तथा सेवासम्बन्धी संस्था) ▪ सेयर धनीहरूको स्वामित्व परिवर्तन विवरण	२४

		२.२ कार्य विवरण **२.२.१ कार्य विवरणको तयारी** ■ कार्य विवरणको परिचय तथा कार्य विवरणको आवश्यकता ■ कार्य विवरणको तयारी	८
		२.३ नगद प्रवाह **२.३.१ नगद प्रवाह विवरण** ■ नगद प्रवाह विवरणको अर्थ तथा महत्व ■ कार्यविवरण वा सन्तुलन परीक्षणका आधारमा अमूर्त समायोजनरहित (प्रत्यक्ष विधि र अप्रत्यक्ष विधिद्वारा) नगद प्रवाह विवरणको तयारी ■ तुलनात्मक वासलातको आधारमा अमूर्त समायोजनरहित (प्रत्यक्ष विधि र अप्रत्यक्ष विधिद्वारा)	१८
३	लागत लेखाविधि	**३.१ लेखाविधिको अवधारणा** **३.१.१ लागत लेखाविधिको परिचय** ■ लागत लेखाविधिको अर्थ, उद्देश्य, महत्व र सीमा ■ वित्तीय लेखाविधिका सीमा ■ लागत लेखाविधि र वित्तीय लेखाविधिको भिन्नता ■ लागतका विधिहरू : कार्य लागत विधि, ठेक्का लागत विधि, प्रक्रियागत लागत निर्धारण विधि, सेवा लागत विधि, उत्पादन तथा एकाइ लागत विधि, समूह लागत निर्धारण विधि र बहुसङ्ख्यक लागत विधि **३.१.२ लागत अवधारणा र वर्गीकरण** ■ लागत अर्थ, लागतको वर्गीकरण (उत्पादन र प्रक्रियाका आधारमा, प्रकृति वा तत्वका आधारमा, कार्यका आधारमा, आचरण वा परिवर्तनशीलताका आधारमा, नियन्त्रणका आधारमा)	४
		३.२ सामग्री र सामग्री नियन्त्रण लेखाविधि **३.२.१ सामग्री र सामग्री नियन्त्रण लेखाविधि** ■ सामग्री र सामग्री नियन्त्रणको अर्थ र उद्देश्य ■ खरिद र प्राप्तिसम्बन्धी कार्यविधि (खरिद आवश्यकताको मागपत्र प्राप्त गर्नु, बोलपत्र आह्वान, खरिद आदेश पठाउन, सामग्रीको प्राप्ति, सदर गर्ने र भुक्तानी गर्ने) ■ खरिद विभाग : केन्द्रीकृत खरिद र विकेन्द्रीकृत खरिद ■ सामग्री भण्डारण : अर्थ, भण्डारका प्रकार भण्डारपालः भण्डारपालका काम, कर्तव्य तथा उत्तरदायित्व सामग्रीको वर्गीकरण तथा सङ्केतीकरण, विन कार्ड ■ सामग्रीको निकासीको मूल्याङ्कन विधि : अर्थ, आवधिक तथा नियमित मौज्दात प्रणालीद्वारा सामग्री निकासीको मूल्य निर्धारण तथा अन्तिम मौज्दातको मूल्याङ्कन (प्रथम आगमन प्रथम निकासी विधि, अन्तिम आगमन प्रथम निकासी विधि र साधारण तथा भारित औसत विधि), नेपाल आयकर ऐनअन्तर्गत अन्तिम मौज्दातको मूल्याङ्कन व्यवस्था ■ मौज्दातको तह : मौज्दात तहको अर्थ र निर्धारण (पुनः आदेश तह, न्यूनतम मौज्दात तह, अधिकतम मौज्दात तह, औसत मौज्दात तह) ■ मितव्ययी आदेश परिमाण : मितव्ययी आदेश परिमाणको अर्थ र निर्धारण, सूत्र विधिबाट आदर्शतम आदेश परिमाण, आदर्शतम आदेश सङ्ख्या, आदेश अवधि, कुल लागतको निर्धारण	१०
		३.३ श्रमको लेखाविधि **३.३.१ श्रमको लेखाविधि** ■ श्रम लागतको अर्थ तथा महत्व, श्रम लागत नियन्त्रण र यसको आवश्यकता ■ श्रमिक माग फारम, व्यक्तिगत वा कर्मचारी विवरण, पृष्ठभूमि कार्ड, समय कार्ड, biometric machine, कार्य कार्ड, पारिश्रमिक विवरण खाता (सूची) सम्बन्धी आधारभूत जानकारी	४

		▪ ज्याला भुक्तानी प्रणाली : कार्यदर वा कार्य ज्याला प्रणाली र समयदर प्रणाली (अर्थ, फाइदा, बेफाइदा र कार्यदर वा कार्य ज्याला प्रणाली र समयदर प्रणालीबिच भिन्नता), कार्यदर वा कार्य ज्याला प्रणाली र समयदर प्रणाली प्रयोग गरी कुल ज्याला निर्धारण	
		३.४ उपरिव्यय वा अप्रत्यक्ष खर्च लेखाविधि **३.४.१ उपरिव्यय वा अप्रत्यक्ष खर्च लेखाविधि** ▪ उपरिव्ययको अर्थ तथा वर्गीकरण (तत्वका आधारमा, कार्यका आधारमा, आचरणका आधारमा, नियन्त्रणका आधारमा अप्रत्यक्ष खर्चको वर्गीकरण) ▪ अप्रत्यक्ष खर्च वा उपरिव्ययको बाँडफाँड, संविभाजन र अवशोषणको अवधारणा	२
		३.५ एकाइ वा उत्पादन लागत निर्धारण **३.५.१ एकाइ वा उत्पादन लागत निर्धारण** ▪ एकाइ लागतको अर्थ तथा महत्व ▪ एकाइ लागत निर्धारणका तइभ्व : मुख्य लागत, कारखानासम्बन्धी खर्च, कारखाना लागत, प्रशासनिक तथा कार्यलय खर्च, उत्पादन लागत, बिक्री योग्य वस्तुको लागत, बिक्री वितरणसम्बन्धी खर्च, बिक्री लागत, नाफा र कुल लागत ▪ ऐतिहासिक लागत विवरण र बोलपत्र वा मूल्यसूची लागत विवरणको अर्थ तथा तयारी	१६
		३.७ लागत हिसाब मिलान विवरण **३.७.१ लागत हिसाब मिलान विवरण** ▪ लागत हिसाब मिलान विवरणको अर्थ ▪ लागत लेखा र वित्तीय लेखाको नाफा वा नोक्सानमा फरक पर्नुका कारण ▪ लागत हिसाब मिलान विवरणको तयारी	५
४	**लेखाविधिमा कम्प्युटरको प्रयोग**	**४.१ लेखाविधिमा कम्प्युटरको प्रयोग** **४.१.१ लेखाविधिमा कम्प्युटर प्रणाली** ▪ लेखाविधिमा कम्प्युटर प्रणालीको अर्थ, तत्व, महत्व तथा सीमा ▪ लेखाविधिमा कम्प्युटरको प्रयोग ▪ कम्प्युटर प्रणालीको प्रक्रिया : कम्प्युटर प्रणालीमा सूचनाका स्रोत (बिजक, खरिद आदेश, प्राप्ति, Barcode) ▪ सूचना विश्लेषण ▪ सूचनाको प्रशोधक : journals, ledgers, and reports, ▪ सूचनाको भण्डारण : डाटा भण्डारण विधि ▪ Excel मा अभिलेख : ह्रास कटी तालिका, ऋण भुक्तानी तालिका, Payroll Sheet	१०
		४.१.२ लेखाविधिमा सफ्टवेयरको प्रयोग ▪ सफ्टवेयर : सफ्टवेयरको प्रयोग सफ्टवेयर प्रणालीको भाषा प्रशोधक, लेखाविधि सफ्टवेयरको आवश्यकता र विशेषता ▪ कम्पनीको निर्माण, लेखा मास्टरस, लेखा समूह, जर्नल, लेजर, सन्तुलन परीक्षण, आय विवरण र वासलात, प्रतिवेदन प्रदर्शन, बैङ्क हिसाब मिलान विवरणको तयारी (सानो परियोजनाको मात्र)	
		जम्मा	**१२०**